Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Europejski Fundusz Konkurencyjności – jak zbudować konkurencyjną i odporną Europę?

Justyna Gorzoch, Naczelnik Wydziału Polityki Technologicznej
Departament Innowacyjności i Polityki Kosmicznej
Ministerstwo Rozwoju i Technologii

Europejski Fundusz Konkurencyjności

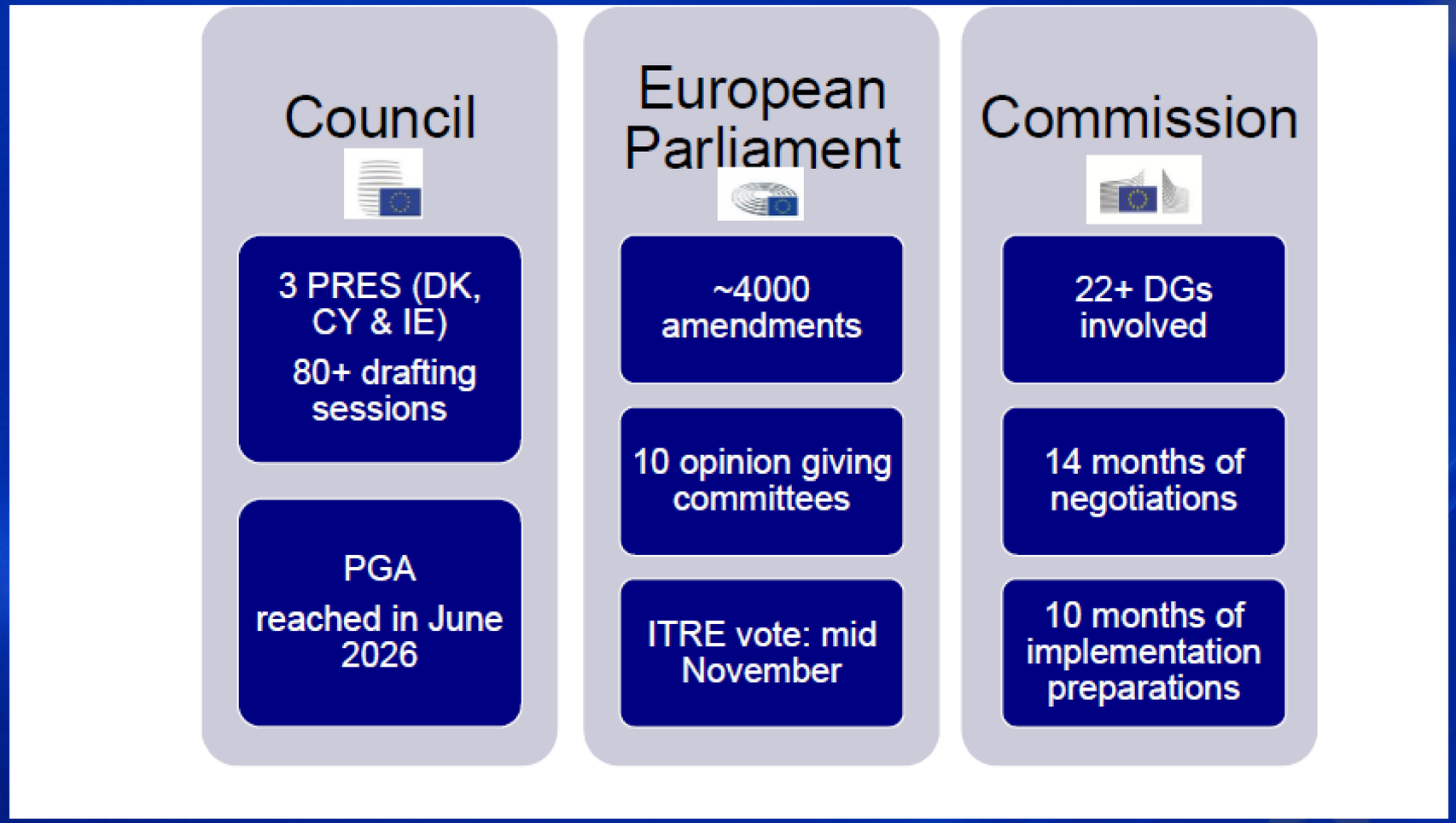
Europa wchodzi w nowy etap polityki gospodarczej

- rośnie globalna konkurencja technologiczna (USA, Chiny)
- UE stawia na odporność gospodarczą , suwerenność technologiczną i przemysłową
- po 2027 r. większe znaczenie mogą zyskać instrumenty zarzą dzane centralnie przez Komisję Europejską
- sukces będzie zależał nie tylko od dostępności środków, ale od zdolności do konkurowania na poziomie europejskim – „excellence”

Skala instrumentu EFK

- ok. 451 mld € wsparcia dla konkurencyjności Europy (EFK + Horyzont Europa)
- konsolidacja 14 programów UE
- 4 strategiczne obszary inwestycji (policy windows)

Prace w UE

Council
3 PRES (DK, CY & IE)
80+ drafting sessions
PGA
reached in June 2026
European Parliament
~4000 amendments
10 opinion giving committees
ITRE vote: mid November
Commission
22+ DGs involved
14 months of negotiations
10 months of implementation preparations

Cele EFK

Wzmocnienie innowacyjności
poprzez wsparcie całej ścieżki innowacji: od badań do wdrożenia i produkcji
Zmniejszenie zależności strategicznych
wzmocnienie łańcuchów dostaw, produkcja technologii strategicznych
Zapewnienie transformacji cyfrowej i zielonej
- warunek dalszego rozwoju i konkurencyjności
Europejski Fundusz Konkurencyjności
SILNIEJSZA I BARDZIEJ KONKURENCYJNA EUROPA
Eliminowanie niedoskonałości rynku
przyciągnięcie prywatnych inwestycji i finansowanie publiczne tam, gdzie to potrzebne/ unikanie double funding
Rozwój infrastruktury krytycznej
(energetyczna, medyczna, obronna) + bezpieczeństwo
Inwestycje w umiejętności
kluczowe dla rozwoju strategicznych obszarów UE

Priorytety strategiczne UE oraz alokacja środków

Budżet EFK – 234,4 mld €, budżet Horyzont Europa – 175 mld €

Czysta transformacja i dekarbonizacja przemysłu

zielone technologie, energia, gospodarka o obiegu zamkniętym

ECF [EUR 26.2 bn]

HE [EUR 25.3 bn]

Zdrowie, biotechnologia, rolnictwo i biogospodarka

bezpieczeństwo zdrowotne, innowacje medyczne, zrównoważona żywność

ECF [EUR 20.4 bn]

HE [EUR 19.6 bn]

Przywództwo cyfrowe

AI, chmura, półprzewodniki, cyberbezpieczeństwo, kwanty

ECF [EUR 51.5 bn]

HE [EUR 16.8 bn]

Odporność, bezpieczeństwo, obrona i przestrzeń kosmiczna

surowce krytyczne, przemysł obronny, satelity, bezpieczeństwo cywilne

ECF [EUR 125.2 bn]

HE [EUR 6.4 bn]

Synergie z innymi programami

Ścisła koordynacja z programem „Horyzont Europa"

Konsolidacja 13 pozostałych programów tematycznych zarzą dzanych centralnie

Competitiviness Seal – Pieczęć Konkurencyjności (+ projekty strategiczne)

Komplementarność z funduszami krajowymi (Plany Partnerstw Krajowych i Regionalnych)

Zdrowie w EFK

- Zdrowie jest częścią okna „Zdrowie, biotechnologia, rolnictwo i biogospodarka".
- Wniosek obejmuje promocję zdrowia i profilaktykę chorób na wszystkich etapach życia, w podejściu One Health.
- EFK wspiera Europejską Przestrzeń Danych dotyczą cych Zdrowia oraz ocenę technologii medycznych (HTA).
- Fundusz obejmuje transformację cyfrową ochrony zdrowia oraz wdrażanie AI i robotyki.
- Wsparcie obejmuje produkcję i dostępność leków, wyrobów medycznych oraz cyfrowych rozwią zań zdrowotnych.
- Program EU4Health nie będzie już osobnym programem i zostanie włą czony do EFK.

Europejski Fundusz Konkurencyjności vs. Horyzont Europa

Oba programy mają lustrzaną strukturę i są ukierunkowane na te same policy windows

- **Wspólny plan prac:** Plany prac dla każdego okna politycznego będą pojedynczymi, zintegrowanymi dokumentami, łą czą cymi badania z HE i wdrożenia/skalowanie/produkcję/infrastruktuę/kompetencje z EFK
- **Wspólna księga zasad (Single Rulebook):** zasady dotyczą ce informacji poufnych, preferencji UE, odstępstw od kwalifikowalności, które mają zastosowanie również w całym programie Horyzont Europa, upraszczają c procedury dla beneficjentów.
- **Instrumenty finansowe:** Zdecydowana większość instrumentów finansowych i gwarancji budżetowych będzie realizowana wyłą cznie przez Instrument InvestEU w ramach EFK. Wyją tkiem jest EIC, który zachowa swoje własne instrumenty finansowe dla zapewnienia cią głości.

Europejski Fundusz Konkurencyjności vs. Horyzont Europa

- **Horyzont Europa** - finansowanie badań naukowych i przemysłowych
- **Europejski Fundusz Konkurencyjności** - finansowanie wdrażania ich wyników i skalowanie na rynek, masową produkcję, rozwój infrastruktury, podnoszenie kompetencji.
- **Badania w obszarze obronności** – finansowane wyłą cznie w ramach EFK.

Europejski Fundusz Konkurencyjności to nie tylko nowe źródło finansowania.

Szansa na zbudowanie systemu, który pozwoli polskim przedsiębiorstwom, instytutom badawczym i uczelniom skuteczniej konkurować o środki europejskie, uczestniczyć w strategicznych projektach UE oraz zwiększać obecność Polski w europejskich łańcuchach wartości i innowacji.

Polska - niewykorzystany potencjał?

Polska dysponuje silnym potencjałem technologicznym i przemysłowym, który nie zawsze przekłada się na sukces w programach zarządzanych przez KE.

- Dlaczego część polskich podmiotów nie aplikuje?
- Dlaczego rzadko pełnimy funkcję lidera konsorcjów?
- Na jakim etapie tracimy potencjał?
- Jak skuteczniej wykorzystywać mocne strony polskiej gospodarki?

Najczęściej wskazywane bariery dostępu do programów europejskich

- wysokie koszty przygotowania projektów
- trudności ze znalezieniem partnerów
- brak doświadczenia w budowie konsorcjów
- ograniczona liczba liderów projektów
- brak finansowania przygotowawczego
- rozproszenie informacji i wsparcia

Od beneficjenta do lidera europejskich projektów

Możliwe elementy* przyszłego ekosystemu wsparcia EFK

- skoordynowana sieć dostępu do informacji o programach centralnych w ramach EFK
- współpracują ca sieć wyspecjalizowanego doradztwa
- matchmaking i wsparcie budowy konsorcjów
- finansowanie fazy przygotowawczej projektów
- współfinansowanie krajowe
- system identyfikacji podmiotów strategicznych/nisz

Kluczowym wyzwaniem jest przejście od maksymalizacji absorpcji środków do budowy trwałych przewag konkurencyjnych poprzez lepsze wykorzystanie synergii finansowania, przygotowanie przedsiębiorstw do EFK oraz wzmacnianie pozycji polskich podmiotów jako liderów projektów europejskich.

*niewiążące

Dziękuję za uwagę

Justyna Gorzoch

Masz pytania ws. EFK?

efk@mrit.gov.pl